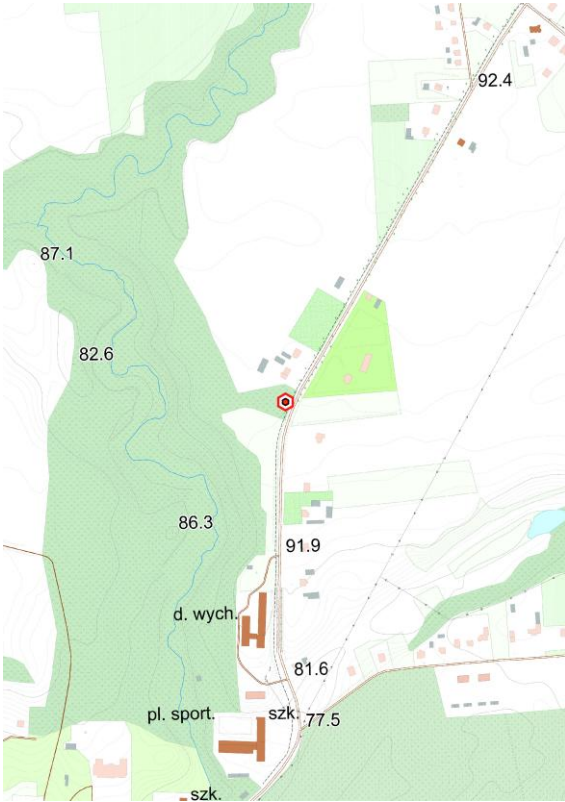
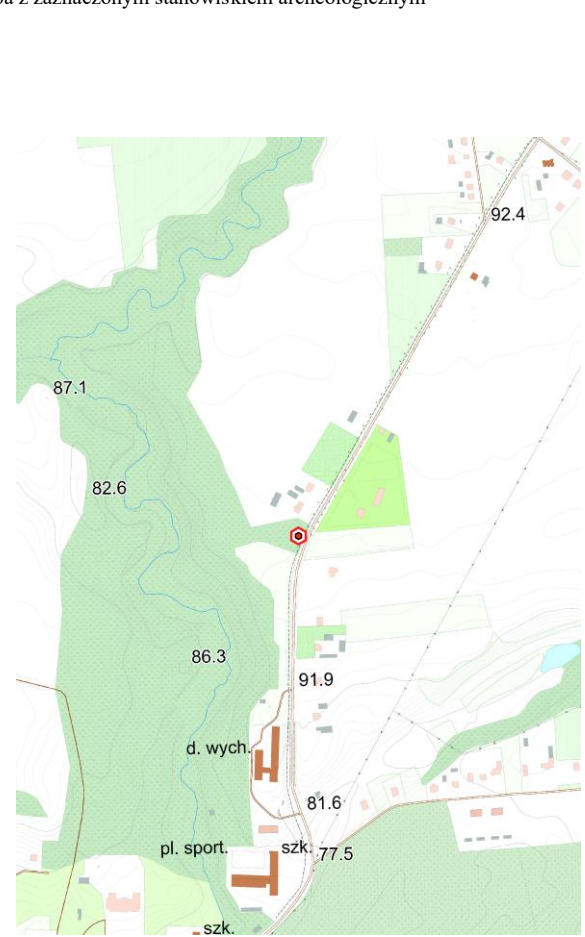

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		2. Czas powstania		SAMOSTRZEL	
KAPLICZKA Z FIGURKĄ MATKI BOŻEJ		XX w.			
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				4. Adres	
 widok w kierunku północno-wschodnim				ulica i nr: Samostrzel	
				nr działki: 1/13	
				współrzędne: 53.148590, 17.444299	
 Gmina Sadki – fragment mapy lokalizacyjnej z zaznaczoną lokalizacją obiektu. Opracowanie własne w środowisku QGIS na podstawie usługi BDOT10K				5. Przynależność administracyjna	
				województwo kujawsko-pomorskie	
				powiat nakielski	
				gmina Sadki	
				6. Formy ochrony	
				Obiekt ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków	
				Obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków Gminy Sadki, przyjętej zarządzeniem nr 55.2026 Wójta Gminy Sadki z dnia 7 września 2026 r.	

Gmina Sadki – fragment mapy lokalizacyjnej z zaznaczoną lokalizacją obiektu. Opracowanie własne w środowisku QGIS na podstawie usługi BDOT10K

8. Historia, opis i wartości

Kapliczka z figurą Matki Bożej zlokalizowana jest w północno-wschodniej części Samostrzela, przy drodze prowadzącej w kierunku Sadek, w rejonie alei kasztanowej. Usytuowana jest na lekkim łuku drogi, w otoczeniu zieleni.

Kapliczka pochodzi z XX w. i ma formę masywnego, prostokątnego słupa o wyraźnie wydzielonej partii cokołowej oraz górnej strefie z niszą. Bryła jest zwarta, o uproszczonej formie, z nieznacznym uskokiem artykulacyjnym pomiędzy dolną i górną częścią.

W elewacji frontowej znajduje się półkoliście zamknięta nisza, ujęta prostym obramieniem z cegły klinkierowej. W jej wnętrzu umieszczona jest polichromowana figura Matki Bożej w pozie modlitewnej, utrzymana w tradycyjnej kolorystyce maryjnej, z przewagą bieli i jasnego błękitu. Figura jest zadbana i eksponowana wraz z elementami kultu, takimi jak kwiaty i znicze.

Kapliczka zwieńczona jest niewielkim daszkiem o formie zbliżonej do kopertowej, wykonanym materiałem klinkierowym, z metalowym krzyżem umieszczonym na szczycie.

Obiekt jest w całości obłożony cegłą klinkierową, co nadaje mu jednolity, współczesny charakter materiałowy. Wnętrze niszy zostało dodatkowo opracowane dekoracyjnie, z zastosowaniem gładkiego, połyskującego wykończenia o charakterze wtórnym, odbiegającego od tradycyjnych rozwiązań materiałowych.

Wartość obiektu wynika przede wszystkim z jego funkcji religijnej, lokalizacji przy historycznym ciągu komunikacyjnym, powiązania z aleją kasztanową oraz znaczenia jako elementu przydrożnej małej architektury sakralnej w krajobrazie kulturowym Samostrzela.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania kapliczki należy określić jako dobry pod względem technicznym. Obiekt jest zadbany, użytkowany i utrzymywany przez lokalną społeczność, o czym świadczy obecność świeżych dekoracji, kwiatów, zniczy oraz innych elementów kultu.

Jednocześnie kapliczka uległa daleko idącym przekształceniom formalnym i materiałowym. Zastosowanie okładziny klinkierowej, współczesne opracowanie niszy oraz dekoracyjnego wykończenia ograniczyły czytelność tradycyjnego charakteru obiektu. Kapliczka zachowała funkcję religijną i znaczenie krajobrazowe, jednak jej obecna estetyka ma charakter współczesny i odbiega od prostych form małej architektury sakralnej występujących w lokalnym krajobrazie wiejskim.

Zaleca się zachowanie lokalizacji kapliczki jako istotnego elementu krajobrazu kulturowego, związanego z historyczną drogą oraz początkiem alei kasztanowej. Należy utrzymać jej funkcję kultową oraz zachować figurę Matki Bożej, stanowiącą główny element sakralny obiektu.

W przypadku przyszłych prac wskazane jest rozważenie działań zmierzających do przywrócenia bardziej tradycyjnego charakteru kapliczki, w szczególności poprzez ograniczenie lub usunięcie wtórnej okładziny klinkierowej, uproszczenie opracowania niszy oraz rezygnację z nadmiernie dekoracyjnych, współczesnych wykończeń.

Działania remontowe i konserwatorskie powinny zmierzać do lepszego wpisania kapliczki w historyczny krajobraz wsi oraz przywrócenia jej spójności z tradycyjnymi formami małej architektury sakralnej regionu.

Prace przy kapliczce powinny być prowadzone z poszanowaniem jej wartości kultowych i krajobrazowych, a w przypadkach wymaganych przepisami – po dokonaniu stosownych uzgodnień lub uzyskaniu wymaganych pozwoleń właściwego organu ochrony zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

**Kinga Makowska
Michał Horbowicz
Ochrona Zabytków KRESY
03.2026 r.**

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków